

Oponentní posudek disertační práce

Disertantka: Ing. Renáta Bílková, Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko-správní

Název práce: Návrh modelu a metodiky pro elektronickou komunikaci podniku se státní správou

Školitel: Prof. Ing. Jiří Dvořák, DrSc., Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská

Oponent: Doc. Ing. Prokop Toman, CSc., Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta informatiky a statistiky

Cíl práce, aktuálnost tématu

Cílem předkládané disertační práce je vytvoření návrhu modelu a nové metodiky pro elektronickou komunikaci. Subjekty této komunikace jsou podnikatelé a státní správa.

Ke splnění hlavního cíle práce si autorka vymezila správně dílčí cíle od rešerše přes analýzu současného stavu, pracovní návrhy modelů, výběr kritérií pro definování modelu, návrh metodiky tvorby modelu až po závěrečný návrh. Z tohoto základního přehledu je zřejmé, že zpracování tématu si vyžádá iterativní a regresivní postupy.

Výběr tématu svědčí o správné „prognostické“ úvaze vývoje nástrojů pro efektivní komunikaci mezi podniky a státní správou za podpory sdílení informačních systémů na všech úrovních. Autorčino zaměření se týká integrací heterogenních součástí a zároveň v této šíři málo zkoumané. Tomu odpovídají originální přístupy autorky v této závěrečné prezentaci řešení.

Cíle vyčtené disertantkou hodnotím jako aktuální, přínosné, náročné, obohacující současný stav v dané oblasti a tedy disertabilní.

Struktura a obsah práce

Předložená disertační práce je členěna do jedenácti věcných kapitol (včetně zdrojů, celkem 106 stránek) a devíti obsáhlých příloh (bez paginace, cca 45 stran)

Autorka vychází ze silné obecné (teoretické) rešerše s vlastními průběžnými komentáři (kap. I až V) a navazujícími statistickými podklady (kap. VI).

Kapitoly VII až IX jsou jádrem celé disertační práce – modelování integrovatelných oblastí, model komunikačního rozhraní a návrh metodiky tvorby komunikačního rozhraní eBusiness a eGovernment.

Použití vědecké metody v disertační práci

Disertantka vychází ze široké rešerše (viz poznámka v odstavci o struktuře práce) a analýzy relevantních zdrojů (87 titulů v Seznamu použité literatury). Zde je nutno zdůraznit právě orientaci na relevanci zdrojů, protože současné tištěné i elektronické texty jsou velmi rozsáhlé a velmi často redundantní.

Na základě kritického zpracování těchto zdrojů, doplněných o dlouhodobé zkušenosti autorky je navržena metodika tvorby komunikačního rozhraní.

Při vlastním zpracování disertantka správně použil obecné vědecké metody analýzy a syntézy, komparace zdrojů, indukce - dedukce, abstrakce – konkretizace. Empirické metody jsou použity pro důkladné dotazníkové šetření (pozorování, deskripce, komparace). Metodologické zařazení práce a hlavní metody jsou v práci dobře popsány, rozděleny a zdůvodněny. Metodické postupy hodnotím jako správně vybrané, adekvátní a velmi dobře aplikované. Téma předpokládá i velmi dobrou znalost a aktivní využití a syntézu teoretických postupů z oblasti vybraných partií statistiky.

Formální stránka práce

Předložený text odpovídá zásadám pro prezentaci disertační práce. Z práce je zřejmý dlouhodobý zájem disertantky o toto téma.

Formální stránka práce i přesnost vyjadřování, úprava vzorců, diagramů, obrázků a výstupů jsou na velmi dobré úrovni a podporují čtivost a srozumitelnost práce. Disertační práce má přehlednou strukturu, což podporuje dobrou orientaci při jejím studiu. Text je velmi pečlivě redigován (osobně jsem nenašel prohřešek proti gramatice nebo syntaxi, jen na str. 101 by se neměl objevit komentář „Záložka není definována“).

Výsledky, poznatky a přínosy práce

Disertantka využila možnosti široké palety relevantních zdrojů. Jak jsem již podotkl, z celého textu je zřejmá dlouhodobá práce v dané oblasti a využití dosavadních výsledků na vlastním pracovišti i na pracovišti školitele.

Vlastní přínosy disertační práce bych viděl ve dvou hlavních osách:

První: rozšíření historicky původních IS/ICT o další (dnes již nezbytné) oblasti, např. koncový účastník a jeho spokojenost (str. 54 n.), s tím související kvalita služeb (str. 61 n), hloubková statistická analýza, legislativa (str. 22 n., přidal bych jen zákon 101/2000 Sb.), rámec OSN a EU (str. 50 n).

Druhá: vlastní formování dostupných nástrojů pro modelování komunikace EB-EG pro vytvoření jedinečné metodiky.

Za autorský přínos považuji již prezentovaný návrh metodiky (Kap. VII a násl.). Provázanost teorie, dotazníkového šetření s relevantními výsledky, návrh – to vše z pohledu systémového přístupu – jsou jednoznačné klady předložené disertační práce. Práce tak přináší výsledky v oblasti teoretické, metodologické a dává rozsáhlé impulzy pro praxi - praktické využití modelu.

Publikační činnost disertantky ve vztahu k tématu

Celkem 25 mezinárodních a tuzemských publikací se orientuje na eGovernment a nástroje s ním související. Tato publikační činnost a další zmíněné aktivity ukazují jednoznačně na dlouhodobý autorčin zájem o oblast, které je disertační práce věnována i na aktivity ve výzkumné oblasti.

Splnění cíle práce

Po prostudování textu i příloh disertační práce a po konfrontaci s deklarovaným hlavním cílem a s dílčími cíli (str. 29) konstatuji, že cíle i pracovní otázky byly zcela zodpovězeny a tím byly splněny podmínky úspěšné disertační práce.

Otázky do diskuse a k obhajobě

Při rozsahu a náročnosti tématu, které je meritem práce, by se diskuse při obhajobě mohla zaměřit na řadu problémů teoretických, metodických a praktických. Navrhuji do diskuse tyto otázky:

Klíčovým pojmem je *model pro elektronickou komunikaci*. Práce je speciálně zaměřena již na komunikaci s využitím (částečně) fungujících nástrojů. Jaký je názor disertantky na případné využití klasických komunikačních modelů (např. H.D.Lasswell, Shannon-Weaver, R.Jakobson, Schramm, Berlo, resp. další) pro návrh nových modelů z hlediska koncových uživatelů?

Disertantka se správně a logicky orientovala na aplikační SW typu ERP (str. 27 n.), který ovšem není standardizován. Setkala se disertantka s konkrétními (komerčními) aplikacemi typu ERP? Případně jaký je její názor na vymezení prakticky prodáváných/aplikovaných ERP.

Výsledky šetření (str. 83 n.) se zaměřují na modelové podniky A, B, C. Jaké jsou segmenty podnikání těchto modelových podniků? (Viz str. 29 „segmentování uživatelů“. Resp. str. 88 a příloha Modelová firma C, která se zabývá internetovým marketingem.)

Závěr

Předloženou disertační práci řadím do kategorie „interdisciplinární“ či „multidimenzionální“. Celkově hodnotím tuto práci jako velmi úspěšnou, která může mít (při odpovídající prezentaci odborné veřejnosti) praktický vliv na efektivní využití veřejných datových zdrojů a lepší využití relevantních nástrojů ve prospěch koncových uživatelů.

Práce velmi dobře splňuje nároky kladené na disertační práce. Proto doporučuji, aby Ing. Renátě Bílkové byl po úspěšné obhajobě ve smyslu Zákona o vysokých školách a podle platných předpisů udělen titul PhD.

Prokop Toman

V Praze, 26. srpna 2014